

Brüssel, 19. juuni 2026
(OR. en)

10163/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0239(COD)

LIMITE

COH 104
SOC 343
SAN 421
FIN 819
CADREFIN 267
POLGEN 153
CODEC 1096

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Komisjoni dok nr: 11769/25

Teema: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond, mis on osa määruse (EL) [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] kohasest riikliku ja piirkondliku partnerluse kavast, ning kehtestatakse tingimused kvaliteetse tööhõive, oskuste ja sotsiaalse kaasatuse jaoks antava liidu toetuse rakendamiseks ajavahemikul 2028–2034
– *Osaline üldine lähenemisviis*

Delegatsioonidele edastatakse lisas eespool nimetatud ettepaneku kompromisstekst, mis esitati osalise üldise lähenemisviisi saavutamiseks, jättes arvestamata nurksulgudes esitatud elemendid. Muudatused võrreldes komisjoni ettepanekuga (dok 11769/25) on esitatud **paksus kirjas** lisatud teksti puhul ning välja jäetud tekst on tähistatud järgmiselt: [...].

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

[...] mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi [...] määruses (EL) [riikliku ja piirkondliku partnerluse kavade määrus] sätestatud fondi osana ja millega kehtestatakse tingimused kvaliteetse tööhõive, oskuste ja sotsiaalse kaasatuse jaoks antava liidu toetuse rakendamiseks aastatel 2028–2034

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 164 [...] ja [...] artikli **175 kolmandat lõiku**,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) 17. novembril 2017 kuulutasid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon ühiselt välja Euroopa sotsiaalõiguste samba vastusena Euroopas esinevatele sotsiaalsetele probleemidele. Komisjon esitas 4. märtsil 2021 Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise tegevuskava [...], mis sisaldab 2030. aastaks seatud kaugeleulatavaid, ent realistlikke liidu peamisi eesmäärke tööhõive valdkonnas (vähemalt 78 % elanikkonnast vanuses 20–64 peaks töötama), oskuste alal (vähemalt 60 % kõigist täiskasvanutest peaks igal aastal koolitusel osalema) ning vaesuse vähendamise alal (vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse riskiga inimesi peaks olema vähemalt 15 miljonit vähem, sealhulgas viis miljonit last) [...] ja täiendavaid alleesmärke ning läbivaadatud sotsiaalvaldkonna tulemustabelit. Et aidata rakendada Euroopa sotsiaalõiguste sammast, peaks ESF toetama investeerimist inimestesse ja süsteemide reformimist tööhõive, hariduse ja sotsiaalse kaasavuse poliitikavaldkonnas ning seega toetama majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust kooskõlas **Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping)** artikliga 174.

- (2) Peamine vahend liidu ja liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalpoliitika koordineerimiseks on **ELi toimimise lepingu** [...] artikli 148 lõike 2 kohased liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised, mille nõukogu võtab igal aastal vastu Euroopa poolaasta raames. [...] **Tööhõive suunistes** esitatakse tööhõive-, haridus-, oskuste- ja sotsiaalpoliitika ühised prioriteedid ja eesmärgid, et parandada liidu konkurentsivõimet ning muuta liit paremaks kohaks, kus investeerida, luua töökohti ja edendada sotsiaalset ühtekuuluvust. ESF on liidu peamine vahend tööhõivesuuniste toetamiseks ning liidu tööhõive- ja sotsiaalpoliitika eesmärkide saavutamiseks. Tööhõivesuunised täiendavad Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtteid. Sellega seoses **tuleks ESFIGa seotud programmitöös [aastatel 2028–2034] lähtuda võrdlusalusena** nõukogu otsusest (EL) ...¹ [tööhõivesuunised, mille nõukogu võtab vastu hiljemalt 1. jaanuariks 2027].
- (3) Majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta moodustab liidu tasandil raamistiku, mille alusel tehakse kindlaks [...] **asjakohased** reformiprioriteedid ja jälgitakse nende rakendamist [...]. See raamistik peaks olema aluseks liidu rahaliste vahendite sidusale kasutamisele, sealhulgas selleks, et maksimeerida saadava rahalise toetuse lisaväärtust.
- (4) Liit seisab silmitsi struktuursete probleemidega, mis tulenevad majanduse üleilmastumisest, haavatavatest tarneahelatest, rändevoogude juhtimisest, suurenenud julgeoleku- ja hübriidohtudest, mille põhjuseks on sõjad ELi piiridel, eelkõige **Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu**, puhtale energiale üleminekust ja **digiüleminekust**, tehnoloogilistest ja demograafilistest muutustest, tööjõu vananemisest, **sotsiaalsest ebavõrdsusest, märkimisväärselt soolisest tööhõivelõhest**, sotsiaaleluruumide ja **taskukohaste eluruumide** vähesusest, **vaesusest**, sealhulgas **laste vaesusest**, ning oskuste ja tööjõu suurenevast nappusest paljudes sektorites ja piirkondades, **mis mõjutab eriti väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd).**

¹ Lisada avaldamisviide.

- (5) [...]
- (6) Lisaks [...] mõjutab mõnesid piirkondi kolmanda taseme haridusega elanikkonna väike ja stagneerunud osakaal, mistõttu on raske kompenseerida tööjõu kaotust suurema tööviljakusega. **Seetõttu peaks liit olema valmis tegelema praeguste ja tulevaste probleemidega, investeerides asjakohastesse oskustesse, [...] muutes kasvu kaasavamaks ning toetades [...] tööturul osalemise [...] suurendamist, eelkõige naiste, noorte ja puuetega inimeste seas, ning käsitlema seeläbi soolist tööhõivelõhet ning toetama töö- ja pereelu ühitamist.**

- (7) Komisjon esitas 29. jaanuaril 2025 oma teatise „ELi konkurentsivõime kompass“ [...] ning võttis 26. veebruaril 2025 vastu oma teatise „Puhta [...] tööstuse kokkulepe: konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“. Neid algatusi silmas pidades on väga oluline [...] tunnistada oskuste otsustavat rolli konkurentsivõime tagamisel ning selle hõlbustamisel, et liidus toimub edukas ja õiglane üleminek puhtamale ja konkurentsivõimelisemale tulevikutööstusele.
- (8) [...]

- (9) Oskuste liidu eesmärk on toetada kvaliteetsete, kaasavate ja kohanemisvõimeliste haridus-, koolitus- ja oskuste süsteemide arendamist, et suurendada liidu konkurentsivõimet, valmisolekut, julgeolekut ja demokraatiat. Seepärast peaks liit kooskõlas oskuste liidu eesmärkidega tagama piisava rahastamise, et luua tugev oskustepagas ning edendada elukestva ja tulevikku suunatud täiend- ja ümberõppe võimalusi kõigile, esmajoones selleks, et leida lahendus digipöördega (**sealhulgas tehisintellektist tingitud**) ja rohepöördega seotud probleemidele. [...] See puudutab **eelkõige** digioskusi ja peamist progressi võimaldavat tehnoloogiat, aga ka uute sektorite toetuseks vajalikke oskusi, et [...] **võimaldada** inimestel omandada digiüleminekule, tehnoloogiast ja innovatsioonist tulenevatele muutustele ning sotsiaalsetele ja majanduslikele muutustele kohandatud oskusi, **samuti vähendada soolist segregatsiooni tööturul**, hõlbustada karjäärialaseid üleminekuid [...] **ja** liikuvust ning toetada eeskätt väheste oskuste või madala kvalifikatsiooniga [...] **isikuid**. Kooskõlas oskuste liidu eesmärkidega tuleb digi- ja rohepöördega seotud probleemide lahendamiseks pakkuda töötajatele täiend- ja ümberõpet **ning viia** [...] haridus **ja** koolitus vastavusse [...] **tööturu vajadustega**.
- (10) [Määrusega (EL) [...] **RPP** kavade määrus] kehtestatakse riikliku **ja** piirkondliku partnerluse **kavade** [...] (**RPP kavade**) üldeeskirjad, eelkõige [...] **RPP** kavadega toetatavad eesmärgid, ning selliste kavade koostamise, rakendamise, haldamise, [...] kontrolli **ja** **auditi** eeskirjad. ESF on üks fondidest, mis kooskõlas määrusega (EL) [...] [**RPP** kavade määrus] on koondatud [...] **RPP** kavade alla, ning mida rahastatakse liikmesriikide tasandil eelnevalt ette nähtud eraldistest. Seetõttu on vaja selgitada, milline on ESFi toetuse ulatus seoses [...] **RPP kavade** määruses sätestatud eesmärkidega ja kehtestada erisätted ESFi rakendamise kohta.]

- (11) [...]
- (12) [Selleks et tugevdada Euroopa ühiskonda ja Euroopa sotsiaalset mudelit, peaksid liikmesriigid määruse (EL) [...] **RPP kavade** määrus] kohaselt vastu võetud [...] **RPP** kavade raames eraldama ESFile teatava miinimumosa vahenditest.]. Liikmesriikides **ja nende vahel** esinevate erinevate sotsiaal-majanduslike probleemide mitmekesine olemus ja tõsidus nõuab paindlikumat lähenemist programmitööle [...], võttes arvesse liikmesriikide sotsiaalseid erinevusi [...] **ja nende ees seisvaid väljakutseid, tagades samas, et liikmesriigid eraldaksid [...] vahendid meetmetele, millega käsitletakse peamisi [...] liidu tasandi sotsiaalseid väljakutseid, nimelt noorte tööhõivet, enim puudust kannatavate isikute toetamist, laste vaesust ja sotsiaalset [...] kaasatust.**

- (13) ESFi kaudu tuleks toetada tööhõivet, **sealhulgas iseenda tööandjana tegutsemist**, võrdset juurdepääsu tööturule, õiglaste ja kvaliteetsete töötingimuste loomist ning tööjõu liikuvust. ESF peaks toetama liikmesriike, et nad saaksid pakkuda töötutele ja tööturult eemale jäänud [...] **isikutele** tulemuslikku, õigeaegset, koordineeritud ja vajadustele vastavat abi, mis seisneb tööotsingute, koolituse, täiend- ja ümberõppe ning muude tugiteenuste kättesaadavuse toetamises, pöörates erilist tähelepanu haavatavas olukorras olevatele [...] **isikutele**, rohe- ja digipöördest või tööturušokkidest mõjutatud [...] **isikutele** ning samuti neile, kes on tööturust kõige kaugemal. **ESF võib ka edaspidi kasutada sotsiaalmajanduse potentsiaali kvaliteetsete töökohtade loomisel ja säilitamisel.** ESF peaks ka edaspidi pöörama tähelepanu noorte töötusele ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noored) probleemile, ennetades haridus- ja koolitussüsteemist varakult lahkumist ja [...] **tõhustades** üleminekut hariduselt tööellu, sealhulgas täielikult rakendades tugevdatud noortegarantiid, mis peaks samuti toetama kvaliteetsete töövõimaluste loomist noortele. [...]
- (14) ESF peaks edendama tööjõu pakkumist ning parandama haridus ja koolitust ning elukestvat oskuste omandamist. Eelkõige peaks ESF soodustama edasiminekut hariduses ja koolituses ning tööle asumist, toetama elukestvat õpet, sealhulgas formaalset, mitteformaalset ja informaalset õpet kõigis eluetappides, **kvalifikatsioonide tunnustamist** ja tööalast konkurentsivõimet, ning aitama kaasa konkurentsivõimele ja ühiskondlikule ja majanduslikule innovatsioonile, toetades neis valdkondades ulatuslikumat kasutuselevõttu võimaldavaid ja kestlikke algatusi.[...]

- (15) ESFist antavat **toetust** [...] tuleks **kasutada selleks, et edendada soolist võrdõiguslikkust ja võrdseid võimalusi kõigi jaoks, toetada tugevaid sotsiaalseid turvavõrke, edendada sotsiaalset kaasatust ja põlvkondadevahelist õiglust ning vähendada vaesust. ESF peaks toetama liikmesriikide [...] püüdlusi võitluses vaesuse vastu (sealhulgas materiaalse puuduse vähendamiseks), et põlvkondadeülevalt murda ebasoodsate olude ring ja edendada sotsiaalset kaasatust, tagades kõigile võrdsed võimalused, [...]ning võidelda diskrimineerimise ja tervisealase ebavõrdsuse vastu. Selleks on tarvis kasutusele võtta mitmesuguseid poliitikameetmeid, mis on suunatud kõige ebasoodsamas olukorras olevatele inimestele olenemata nende vanusest, nagu vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevad lapsed, marginaliseerunud kogukonnad (nt romad), kolmandate riikide kodanikud, sealhulgas [...] pagulased, palgavaesed ja enim puudust kannatavad isikud. ESF peaks [...] edendama tööturult eemale jäänute aktiivset kaasamist, et tagada nende sotsiaal-majanduslik lõimimine. Kooskõlas 2021. aasta Lissaboni deklaratsiooniga kodutuse vastu võitlemise Euroopa platvormi kohta [...] peaks ESF aitama võidelda ka kodutusega, sealhulgas ennetus- ja leevendamismeetmete abil.**

- (16) [...] ESF peaks [...] **hõlbustama juurdepääsu teenustele**, sealhulgas toetades [...] **tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse teenuste ajakohastamist, digitaliseerimist ja vastupidavust. Selleks et oleksid tagatud võrdsed võimalused ja tööjõu liikuvus, peavad olema kättesaadavad taskukohased, kestlikud ja kvaliteetsed teenused. [...] ESF peaks tagama, et kõigil, sealhulgas lastel [...] kooskõlas Euroopa lastegarantiiga, oleks juurdepääs kvaliteetsetele esmatähtsatele teenustele. Nende teenuste puhul ja iseseisva elamise toetamisel tuleks [...] arvesse võtta puuetega inimeste erivajadusi, sealhulgas juurdepääsetavust. Lisaks peaks ESF [...] aitama nüüdisajastada sotsiaalkaitsesüsteeme, eelkõige selleks, et muuta need juurdepääsetavamaks.**

- (16a) Kuni 2040. aastani väheneb liidu tööturg igal aastal ligikaudu miljoni inimese võrra. Samal ajal pikeneb oodatav eluiga. See mõjutab liidu ühiskonda ja tööturge. Kokkuvõttes suurendab selline olukord survet liikmesriikide sotsiaalhoolekandesüsteemidele, pannes proovile nende jätkusuutlikkuse ja vahendite piisavuse. Samuti tekitab see erinevaid nõudmisi tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemidele ning nendes sektorites töötavatele inimestele. Suureneb tööjõu ja oskuste nappus, mis avaldab survet majanduskasvule ja konkurentsivõimele. ESF peaks toetama demograafiliste muutuste mõju leevendamist integreeritud lähenemisviiside kaudu, mis seisnevad nii poliitikareformides kui ka investeeringutes inimkapitali, võttes arvesse territoriaalseid erinevusi ja piirkondi, mida rahvastiku vähenemine eriti mõjutab, nagu saared, äärepoolseimad ja hõredalt asustatud alad ning välispiiride alad. Nagu on rõhutatud Euroopa Komisjoni teatises ELi idapoolsete piirkondade kohta, mis piirnevad Venemaa, Valgevene ja Ukrainaga, mõjutavad idapoolsete piirialade majanduskasvu ja jõukust sellised probleemid nagu rahvastikukadu, vananev ühiskond, väike rahvastikutihedus, noorte vähene jäämine piirkonda ja tööjõupuudus koos julgeolekuprobleemidega, sealhulgas hübriidohud ja desinformatsioon.
- (16b) Oluline on toetada sotsiaalset innovatsiooni kui ülespoole suunatud sotsiaalse lähenemise tõukejõudu. Sotsiaalne innovatsioon võib hõlmata kogu innovatsiooniprotsessi alates sotsiaalsete vajaduste kindlakstegemisest ja prototüüpide loomisest katsetamise ja valideerimise abil kuni edukate mudelite lõpliku laiendamise ja kasutuselevõtmiseni avalikus poliitikas.

- (17) Demokraatia põhimõtted, õigusriik ja põhiõiguste kaitse **ja tugevdamine** on liidu [...] **ühised** väärtused, **nagu on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta preambulis (edaspidi „harta“)**. Need väärtused on olulised iga inimese, eriti kõige haavatavamate inimeste jaoks. Lisaks on need [...] **väga olulised** ESFi tõhusaks rakendamiseks. Seepärast peaks ESF toetama ka nende väärtuste edendamist ja rakendamist kõigi hüvanguks. Samuti peaks ESF jätkuvalt seisma ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis sätestatud puuetega inimeste õiguste eest. Fond peaks tagama sidususe võrdõiguslikkuse liidu ja sellega seotud strateegiatega, mille eesmärk on võidelda diskrimineerimisega soo, rassi või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel, ning tagama sotsiaalse ühtekuuluvuse, hoides ja arendades avatud, põhiõigustele tuginevaid, demokraatlikke, võrdseid ja kaasavaid ühiskondi, mis põhinevad õigusriigil. **Peale selle tuleks ESFist toetada soolise vägivalla vastu võitlemise meetmeid, sealhulgas ennetusmeetmeid.**
- (18) Määruse (EL) [...] **RPP** kavade määrus] kohaselt peavad liikmesriigid [...] **RPP** kava ettevalmistamisel ja rakendamisel järgima horisontaalseid põhimõtteid. Sellega seoses tuleks liikmesriike julgustada kasutama ESFi ka sihtotstarbeliste meetmete [...] **toetamiseks**, et edendada horisontaalseid põhimõtteid, nagu sooline võrdõiguslikkus, **mittediskrimineerimine**, [...] teenuste kättesaadavus [...] puuetega **inimestele ja nende aktiivne osalemine** [...].

- (19) Kui käesoleva määruse raames töödeldakse isikuandmeid, peaksid vastutavad töötajad täitma käesoleva määruse kohaldamiseks vajalikke ülesandeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679². Tuleks tagada toidu- ja/või esmast materiaalet abi saavate enim puudust kannatavate inimeste väärikus ja eraelu puutumatus. Häbimärgistamise vältimiseks ning kooskõlas määruse (EL) [RPP kavade määrus] ja määruse (EL) [tulemusraamistiku määrus] nõuetega ei tohiks toidu- ja/või esmast materiaalet abi saavatelt isikutelt nõuda toetuse saamisel enda identifitseerimist, välja arvatud juhul, kui see on vajalik.
- (20) [...]
- (21) [...]

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

- (22) [...]
- (23) ESFi kaudu toetatavate meetmete tõhus ja tulemuslik rakendamine tugineb heale valitsemistavale ning kõigi asjakohaste territoriaalsete tasandite osalejate ja sotsiaalmajanduslike osalejate, eriti sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna partnerlusele. Seepärast on väga tähtis, et liikmesriigid kannustaksid sotsiaalpartnereid ja kodanikuühiskonda osalema ESFi rakendamises. Liikmesriigid, kes on saanud seda valdkonda käsitleva riigipõhise soovitusel, peaksid [...] suurendama sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust. **ESF peaks toetama tööturu, hariduse ning sotsiaal- ja tervishoiuasutuste ning nende pakutavate teenuste moderniseerimist.**
- (24) Võttes arvesse äärepoolseimate piirkondade eripära ja piiranguid, **kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 349**, peaksid liikmesriigid lisama oma äärepoolseimate piirkondade peatükki [...] meetmed tööhõive ja tööjõu liikuvuse, [...] hariduse ja oskuste ning sotsiaalse kaasatuse suurendamiseks, **sealhulgas liikuvusmeetmete abil.**

- (25) Kuna käesoleva määruse [...] **eesmärke**, st muuta tööturud tulemuslikumaks ja edendada juurdepääsu kvaliteetsetele töökohtadele, muuta haridus ja koolitus kättesaadavamaks ja kvaliteetsemaks, edendada sotsiaalselt kaasatust ja tervist ning vähendada vaesust, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus **nimetatud eesmärkide** [...] saavutamiseks vajalikust kaugemale,
- (25a) Selleks et tagada toetuse andmise järjepidevus ning võimaldada sidus ja õigeaegne rakendamine alates mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 algusest, peaks käesolev määrus jõustuma kiireloomulisena järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

- 1) [Käesolevas määruses sätestatakse eritingimused Euroopa Sotsiaalfondile programmitöö perioodiks 2028–2034 antava liidu toetuse rakendamiseks kooskõlas määruse XX [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] artiklis 2 ja eelkõige selle punktides b ja e sätestatud üldeesmärkidega.
- 2) Kõnealust liidu toetust antakse riikliku ja piirkondliku partnerluse kava raames vastavalt määruses (EL) [...] **RPP** kavade määrus] sätestatud eeskirjadele.]

Artikkel 2

Euroopa Sotsiaalfondist antav toetus

- 1) Euroopa Sotsiaalfondist (ESF) toetatakse määruse (EL) [...] **RPP kavade määrus**] artikli [...] **3 lõikes 1 ja eelkõige selle punkti c alapunktides i–v ja punkti e alapunktis i** sätestatud **asjakohaseid** erieesmärke.
- 2) [...] Nagu on sätestatud **ELi toimimise lepingu artikli 148 lõikes 2**, peavad liikmesriigid määruse [...] (EL) [...] **RPP kavade määrus**] artikli 2 punkti b kohaldamisel, kui nad kasutavad ESFi vahendeid [...], lähtuma **asjakohasel juhul** otsuses (EL) xxxx [nõukogu poolt hiljemalt 1. jaanuariks 2027 vastu võetud tööhõivesuunised] sätestatud liikmesriikide tööhõivesuunistest.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „sotsiaalne innovatsioon“ – meede, mis on sotsiaalne nii oma tulemuste kui ka vahendite poolest, eelkõige meede, mis on seotud tooteid, teenuseid, tavasid ja mudeleid puudutavate uute ideede arendamise ja elluviimisega, mis ühtaegu vastab nii sotsiaalsetele vajadustele või väljakutsetele kui ka loob uusi sotsiaalseid suhteid või avaliku sektori, kodanikuühiskonna või erasektori organisatsioonide vahelist koostööd, olles seega ühiskonnale kasulik ja suurendades selle tegutsemissuutlikkust;**
- 2) „enim puudust kannatavad isikud“ – füüsilised isikud (üksikisikud, perekonnad, leibkonnad või isikute rühmad, sealhulgas haavatavas olukorras olevad lapsed ja kodutud), kelle vajadus abi järele on kindlaks tehtud vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele, mille on kehtestanud pädevad asutused, konsulteerides asjaomaste sidusrühmadega, ning mis võivad sisaldada elemente, mis võimaldavad suunata abi enim puudust kannatavatele isikutele teatavates geograafilistes piirkondades;**
- 3) „esmane materiaalne abi“ – kaubad, mis rahuldavad inimese põhivajadusi väärrikaks eluks, näiteks riided, hügieenitarbed, sealhulgas naiste hügieenitarbed, ja koolitarbed;**
- 4) „kaasnev meede“ – meede, mida võetakse lisaks toidu- ja/või esmase materiaalse abi jaotamisele eesmärgiga vähendada sotsiaalset tõrjutust ja aidata kaasa vaesuse kaotamisele, näiteks suunamine sotsiaal- ja tervishoiuteenuste juurde või nende osutamine, sealhulgas psühholoogiline tugi, või asjakohase teabe andmine avalike teenuste kohta või nõu andmine leibkonna eelarve haldamise kohta.**

Artikkel 4

Sotsiaalne innovatsioon

- 1) **Liikmesriigid võivad toetada** [...] ESFi kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades sotsiaalse innovatsiooni, eelkõige eesmärgiga katsetada, hinnata ja laiendada uuenduslikke lahendusi, sealhulgas kohalikul või piirkondlikul tasandil, et koostöös asjaomaste partnerite [...], sh **avaliku sektori asutuste, sotsiaalpartnerite, sotsiaalmajanduse üksuste, erasektori ja kodanikuühiskonnaga** täita sotsiaalseid vajadusi.
- 2) Komisjon kasutab tehnilist abi omal algatusel kooskõlas määruse (EL) [...] **RPP kavade** määrus] artikliga 12, et hõlbustada sotsiaalse innovatsiooni suutlikkuse suurendamist, eelkõige toetades vastastikust õppimist, **tehes** riikidevahelist koostööd, luues võrgustikke ning levitades ja edendades häid tavasid ja meetodeid.

Artikkel 5

Demograafiliste [...] muutuste toetamine

[...] Liikmesriigid ja piirkonnad [...] **esitavad** riikliku ja piirkondliku partnerluse kava ühes või mitmes spetsiaalses peatükis [...] integreeritud lähenemisviisi demograafiliste [...] **muutustega** seotud probleemide lahendamiseks.

[...] Toetus enim puudust kannatavatele isikutele

- 1) Liikmesriigid [...] **pakuvad enim puudust kannatavatele isikutele** materiaalse puuduse leevendamiseks toetust, jagades toitu [...] **ja/või esmast materiaalet abi või tehes seda sotsiaalse kaasamise meetmete kaudu, mille eesmärk on enim puudust kannatavate isikute sotsiaalne integreerimine. Toidu- ja/või esmase materiaalse abi jagamise vormis antav toetus peab olema kooskõlas** tarbekaupade ohutust käsitlevate liidu õigusaktidega. **Enim puudust kannatavatele isikutele antav toetus täiendab sotsiaaltoetusi, mida võib anda riiklike sotsiaalsüsteemide kaudu või mille andmine on ette nähtud liikmesriigi õiguses.**
- 2) Liikmesriigid ja toetusesaajad valivad toidu- ja/või esmase materiaalse abi objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on seotud enim puudust kannatavate isikute vajadustega. Toidu- ning asjakohasel juhul [...] **esmase materiaalse abi** valimise kriteeriumides võetakse arvesse ka kliima- ja keskkonnaaspekte, et tagada aus ja õiglane rohepööre [...]. Kui see on asjakohane, võetakse jagatava toidu valimisel arvesse selle panust enim puudust kannatavate isikute tasakaalustatud toitumisse. Toidu- ja/või esmast materiaalet abi võib enim puudust kannatavatele isikutele anda kas otse või kaudselt, näiteks elektroonilises või muus vormis vautšerite või kaartide kujul, tingimusel et nende eest saab üksnes toidu- ja/või esmast materiaalet abi.
- 3) Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et abi puhul, mida antakse toetusena materiaalse puuduse vähendamise eesmärgil, austatakse enim puudust kannatavate isikute väärikust ja välditakse nende häbimärgistamist. **Kui toetust antakse toidu- ja/või esmase materiaalse abi vormis, vabastatakse enim puudust kannatavad isikud kontrollidest ja audititest, välja arvatud juhul, kui riskihindamisega tehakse kindlaks konkreetne õigusnormide rikkumise või pettuse oht.**

- 4) Liikmesriigid võtavad lisaks toidu- ja/või esmase materiaalse abi [...] **jagamisele** kaasnevaid meetmeid [...].

Esimest lõiku [...] ei kohaldata, kui selliste meetmete [...] **võtmine** ei ole võimalik, näiteks kui toetust antakse hädaolukorras, näiteks loodusõnnetuse korral.

- 5) [...] **Asjakohasel juhul ja kui see on kooskõlas määruse (EL) [RPP kavade määrus] ja määruse (EL) [tulemusraamistiku määrus] nõuetega, võib materiaalse puuduse leevendamiseks mõeldud toetust anda ilma, et enim puudust kannatavad isikud peaksid end abi kättesaamise kohas identifitseerima, kui selline identifitseerimine ei ole vajalik.**

Artikkel 7

Partnerlus

Liikmesriigid tagavad sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide sisulise osalemise kvaliteetse tööhõive, hariduse ja [...] **koolituse** ning sotsiaalse kaasamise poliitika toetamises kooskõlas määruse (XX) [...] **RPP kavade määrus**] artikliga 6.

ELi toimimise lepingu artikli 163 alusel moodustatud komitee

- 1) Määruse [...] (EL) [RPP kavade määrus] artikli 3 lõike 1 [...] **punkti c alapunktides i–v ning punkti e alapunktis i** [...] osutatud **erieesmärkide** toetamisel abistab komisjoni ELi toimimise lepingu artikli 163 alusel loodud komitee (edaspidi „ESFi komitee“).
- 2) Iga liikmesriik nimetab maksimaalselt seitsmeks aastaks ühe valitsuse esindaja, ühe töötajate organisatsioonide esindaja, ühe tööandjate organisatsioonide esindaja ja ühe asendusliikme iga liikme kohta. Liikme puudumise korral saab asendusliige automaatselt õiguse komitee tööst osa võtta. Lisaks võib **ESFi** komiteesse kuuluda üks esindaja igast organisatsioonist, kes esindab töötajate organisatsioone ja tööandjate organisatsioone liidu tasandil. **ESFi komitee, sealhulgas selle töörühmad, võivad kutsuda oma koosolekutele sidusrühmade hääleõiguseta esindajaid. Nende hulka võivad kuuluda Euroopa Investeerimispanga ja Euroopa Investeerimisfondi ning asjaomaste kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad.**
- 3) **ESFi** komitee võib esitada arvamusi [...] järgmise kohta:
 - a) **ESFi rakendamisega seotud küsimused;**
 - b) **küsimused, mis on seotud ESFi panusega Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisse, sealhulgas riigipõhised soovitusel ja Euroopa poolaastaga seotud prioriteedid;**
 - c) **määrusega (EL) [RPP kavade määrus] seotud küsimused, mis puudutavad ESFi.**

ESFi komitee arvamused võetakse vastu antud kehtivate hääle absoluutse enamusega ning neist teavitatakse Euroopa Parlamenti, nõukogu, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed ning Regioonide Komiteed.

Komisjon teatab ESFi komiteele kirjalikult, millisel viisil ta on komitee arvamusi arvesse võtnud.

Artikkel 9

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates määruse (EL) [...] (millega luuakse riikliku ja piirkondliku partnerluse kava ajavahemikuks 2028–2034) kohaldamise kuupäevast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja
